

Vernieuwingsgroep

Algemene beschouwingen

Begroting 2026

De gemeente Beekdaelen staat voor belangrijke keuzes. Enerzijds moeten we blijven investeren in vitale voorzieningen, woningbouw, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, veiligheid en duurzaamheid. Anderzijds hebben we te maken met inflatie, hogere loonkosten, stijgende prijzen en minder rijksmiddelen. Hierdoor zal beleid, dienstverlening en organisatie nog beter op elkaar afgestemd moeten worden. Deze begroting zoekt terecht een balans tussen ambitie en betaalbaarheid. De Vernieuwingsgroep complimenteert het college en de organisatie met deze sluitende begroting die nu voorligt. Tegelijkertijd hebben we ook aandachtspunten.

Belastingverhogingen willen we zoveel mogelijk beperken door volgend jaar actief aan de slag te gaan met de in de begroting genoemde potentiële ombuigingen.

In 2026 wordt de stijging van de afvalstoffenheffing gedempt via een voorziening wat elk huishouden 20 euro scheelt. We hebben een amendering gemaakt om het overschot in 2026 van 3 ton te storten in deze voorziening en dit te bestemmen voor een demping in 2028 zodat iedereen hiervan profiteert.

Wat de toeristenbelasting betreft is wederom te laat gecommuniceerd met de werkgroep toerisme met als gevolg dat hun folders met onjuiste bedragen zijn gedrukt. **Kunt u dit in de toekomst niet voorkomen door de nieuwe tarieven voortaan te baseren op de mei-circulaire i.p.v. de september-circulaire?**

U vraagt in deze begroting een structureel krediet van ruim een ton voor straatcoaches en licht dit toe in slechts 4 zinnen. Niet dat we ertegen zijn, maar nu heeft u beoordeelt dat de evaluatie positief is. In de vorige begroting is vastgelegd dat er een eindevaluatie met de raad zou komen, gevolgd door een raadsvoorstel. Het geplande raadsvoorstel is opeens afgevoerd en de evaluatie met de raad is niet gehouden. **Hoe kunnen we nu een weloverwogen besluit nemen? Waarom heeft u in deze de raad buitenspel gezet?**

Een krediet dat we missen in deze begroting zijn de 125.000 euro bestemd voor de herontwikkeling centrum Schinnen conform de motie van 1 juli 2025. **Hoe gaat het college dit herstellen?**

Wij zijn geschrokken van het nieuws over een eventuele tweede AWACS landingsbaan. Een belangrijke vraag hierbij is of de afgesloten bestuurlijke overeenkomst, op grond waarvan bomenkap en het toppen van bomen mogelijk is, deze tweede landingsbaan ook mogelijk maakt. **Kunt u toezeggen dat u alles in het werk zult stellen, bestuurlijk, wettelijk maar ook als hindermacht, om deze ontwikkeling te voorkomen?**

Inzake het leefbaarheidsfonds is de vraag in hoeverre de raad maar ook het college invloed heeft op de besteding hiervan. Op grond van de 'afspraken op hoofdlijnen' is onze conclusie dat onze gemeente binnen de geformuleerde inhoudelijke kaders maatregelen kan nemen. Maar ook dat over deze maatregelen slechts gerapporteerd wordt in het bestuurlijk overleg. Dit in tegenstelling tot bladzijde 60 van de programmabegroting. Hier staat dat het bestuurlijk overleg de voorstellen goedkeurt en dat de raad formeel geen zeggenschap heeft. **De vraag is wie nu beslissingsbevoegd is: het bestuurlijk overleg, het college of de raad? Om de invloed van de raad te borgen hebben we hierover een motie gemaakt!**

Jeugdzorg, ouderenzorg en maatschappelijke ondersteuning en opvang blijven grote kostenposten. De vraag neemt toe door vergrijzing en complexe problematiek. Door de beschikbare middelen gericht in te zetten, met oog voor kwaliteit, effectiviteit en preventie biedt een geïntegreerde aanpak voordelen. Het onlangs door het college vastgestelde beleidskader “Doorbraakmethode Sociaal Domein” is een stap in de goede richting. Bovendien moet kritisch gekeken worden naar de organisatiekosten van de uitvoerende partijen.

Uit rapporten blijkt dat in Limburg zorggeld weglekt naar verkeerde partijen. Iedere euro die verkeerd terecht komt, is er één minder voor echte zorg. Het is goed dat bij gezamenlijke aanbestedingen in het sociaal domein de Wet Bibob wordt toegepast via een ‘open-house’-toets. De Wet Bibob helpt gemeenten te voorkomen dat zij onbewust criminele activiteiten faciliteren.

Bent u bereid te onderzoeken of we met deze wet nog meer grip kunnen krijgen bij de verkoop, verhuur of ontwikkeling van gemeentelijk vastgoed en in het bijzonder bij de vestiging van nieuwe zorgbedrijven.

Vanaf 1 januari ‘26 is Suïcidepreventie een wettelijke taak. Praten over zelfdoding is voor veel mensen moeilijk. Een gesprek kan enorm opluchten en het begin van een oplossing zijn. Zelfmoordpreventie werkt alleen als we het samen doen met alle burgers en instanties. Er wordt nu gewerkt aan een regionale aanpak om met de beperkte rijksmiddelen dit zo efficiënt mogelijk in te zetten. **Is deze aanpak gebaseerd op wat de rijksmiddelen mogelijk maken of staat het behalen van resultaten voorop en heeft u dus meer geld nodig?**

De armoede onder de bevolking lijkt iets te verminderen. Maar dit heeft vooral te maken met de nieuwe definitie van armoede.

Inwoners die moeite hebben om rond te komen raken te vaak uit beeld en verdienen blijvende aandacht en ondersteuning. Met name de stille armoede en in het bijzonder de ruim 200 kinderen die in armoede leven. **Hoe waarborgt de gemeente dat het beleid en de uitvoering inzake armoede aansluiten bij de werkelijke situatie van onze inwoners, en niet enkel bij gewijzigde definities?**

Nog voordat er een landelijke vuurwerkverbod kwam heeft u in een RIB aangegeven dat u openstaat voor goede ideeën en initiatieven vanuit de bevolking voor alternatieven nieuwjaarsvieringen. Naast het bieden van feestvreugde kan de jaarwisseling ook de samenhang bevorderen. **Is er nu geen beleid en of stimulering nodig door het landelijk verbod?**

Een goede en tijdige onderhouden openbare ruimte is een investering in de toekomst en zo voorkomen we dat het later duurder wordt. Door korte termijn oplossingen zien we dat de kwaliteit van het groenonderhoud en de wegen te wensen overlaat. Het is positief dat wordt onderzocht of het beheer deels terug kan naar de gemeentelijke buitendienst. **is er in deze begroting voldoende ruimte om oude plantvakken opnieuw in te richten en extra bomen te planten?**

Door het gebruik van bestrijdingsmiddelen maken steeds meer inwoners aan de rand van de kernen zich zorgen over hun gezondheid. Ze weten niet of hun gezondheidsklachten aan deze bestrijdingsmiddelen gerelateerd kunnen worden. Uit uw beantwoording op onze artikel 32 vragen wordt het probleem bij andere instanties neergelegd, terwijl de zorgen blijven. **Bent u bereid de bewoners te informeren dat hun zorgen ongegrond zijn en dat er voldoende toezicht is op het gebruik ervan?**

Klein cultureel erfgoed zoals kapellen, kruisen en veldmonumenten zijn waardevol voor ons landelijke karakter, maar we missen nu beleid in deze. **Daarover hebben we een motie ingediend!**

We zijn blij met het nieuwe ommetje in Wijnandsrade. Echter als er wat meer bestuurlijke inspanning nodig is om zo belangrijke verbindingen te creëren blijven deze helaas liggen. We noemen slechts 2 voorbeelden. Inzake het Putterpad in Wölfhagen zijn de gronden al jaren geleden verworven. U wacht nu op een bijdrage van het waterschap. **Bent u bereid als u deze gelden niet krijgt dit pad zelf te bekostigen?** Inzake de afsluiting van de spoorwegovergang de Brakkendergats in Nuth hebben we indertijd ruim 3 ton ontvangen voor een nieuwe verbinding te creëren. **Wat is de stand van zaken?**

Beekdaelen wil in 2040 energieneutraal zijn. Windmolens mogen we niet plaatsen en grote zonneparken zijn aan banden gelegd. Tegelijkertijd wordt het minder aantrekkelijk om zonnepanelen op daken te leggen. We missen een duidelijke visie hoe we de doelstellingen daadwerkelijk gaan halen. **Graag een toelichting?**

Tot slot

Beekdaelen staat voor grote uitdagingen, maar ook voor mooie kansen. Deze begroting laat zien dat er met realisme en ambitie wordt gewerkt aan een gezonde toekomst. De Vernieuwingsgroep wil constructief meedenken en meewerken aan een gemeente waar het prettig wonen, werken en leven is. Tot zover in eerste instantie.